

อุปสรรคสู่ความสำเร็จ : ปัญหาการสื่อสารภาษาไทยด้านการพูดและการฟัง ของนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

Obstacles to Success: Problems in Thai Language Communication in Speaking and Listening of Chinese Students Studying Thai as a Foreign Language

สิรพัชญ์ หาญนอก¹ ทรงภพ ขุนมธุรส² อ้อมธจิต แป้นศรี³ และ จุฑารัตน์ เกตุปาน⁴
Siraphat Hannok,¹ Songphop Khunmathurot,² Omthajit Pansri³ and Jutarat Ketpan⁴

Article History

Receive: August 4, 2024

Revised: October 4, 2024

Accepted: October 8, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารด้านการพูดและการฟังของนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพที่สัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล โดยกลุ่มเป้าหมายที่ให้สัมภาษณ์คือ อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง รวมระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 ท่าน และนักศึกษาชาวจีน สาขาวิชาภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ จำนวน 12 คน รวมทั้งสิ้น 17 คน เครื่องมือในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง แล้วนำเสนอข้อมูลแบบพรรณนาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารด้านการพูดและการฟังของนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เกิดจากความแตกต่างของระบบเสียงระหว่างภาษาไทยและภาษาจีน ด้านการฟังพบปัญหาในการแยกแยะเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้าย เสียงสระสั้น-ยาว และเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย ด้านการพูดพบปัญหาในการออกเสียงพยัญชนะต้นและพยัญชนะท้าย เสียงสระสั้น-ยาว รวมถึงการลำดับคำในประโยคของภาษาไทย ทำให้เกิดความผิดพลาดในการสื่อสาร และอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้นักศึกษาชาวจีน พบว่านักศึกษาชาวจีนพึ่งพาโปรแกรมแปลภาษา ส่งผลให้ขาดทักษะการสื่อสารด้วยตนเอง ขาดการฝึกฝนทำให้ไม่คุ้นเคยกับโครงสร้างภาษาไทย และขาดความเข้าใจในวัฒนธรรม ส่งผลให้ใช้ภาษาไม่ถูกต้องเหมาะสมกับบริบทในการสื่อสาร

คำสำคัญ : ปัญหาการสื่อสารภาษาไทย ; การพูด ; การฟัง ; นักศึกษาชาวจีน ; ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

¹ นิสิตปริญญาเอก สาขาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, Doctoral Student in Doctor of Education Program in Thai Language, Faculty of Education, Naresuan University

^{2,3} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, Assistant Professor, Faculty of Education, Naresuan University

⁴ รองศาสตราจารย์พิเศษ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม, Adjunct Associate Professor, Faculty of Education, Naresuan University

ABSTRACT

The objective of this research was to study the problems of using Thai language for communication in speaking and listening of Chinese students studying Thai as a foreign language. The qualitative research was used as a research methodology with in-depth individual interviews. The target group consisted of 5 teachers who were experts in teaching Thai as a foreign language with not less than 5 years of teaching experience and 12 Chinese students majoring in Thai language for foreigners, totaling 17 people. The research instrument was a semi-structured interview form, and the data were presented in descriptive analysis. The research results found that the problems of using Thai language for communication in speaking and listening of Chinese students studying Thai as a foreign language were caused by the differences in the sound systems between Thai and Chinese language. In terms of problems of Thai communication in listening, the problems in distinguishing initial and final consonants, short and long vowels, and tones in Thai language were found. In terms of problems of Thai communication in speaking, problems in pronouncing initial and final consonants, short and long vowels, and word order in Thai sentences result in errors in communication. In terms of obstacles in instructional management of Thai language to Chinese students, it was found that Chinese students rely on language translation programs, which result in a lack of self-communication skills; a lack of practicing was the cause of the unfamiliarity of Thai language; and a lack of understanding of culture, resulting in incorrect and inappropriate language use in the context of communication.

Keywords : Thai Language Communication Problems ; Speaking ; Listening ; Chinese Students ; Thai as a Foreign Language

บทนำ

ภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารของมนุษย์ที่อยู่ร่วมกันเป็นสังคม โดยมีข้อตกลงหลายประการร่วมกันก่อให้เกิดภาษา วัฒนธรรม ประเพณีที่ดำรงตามมา ประเทศไทยมีภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติไทยที่มีความสำคัญใช้เป็นภาษาราชการไว้ติดต่อสื่อสารกันภาษาในประเทศ ทั้งยังเป็นภาษาที่ใช้ในประเทศไทยเท่านั้น บ่งบอกถึงควมมีวัฒนธรรมที่งดงามและสืบสานมาอย่างยาวนานถือเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ยืนยันความเป็นเอกราชของประเทศไทย ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาภาษาไทยได้รับความสนใจในการเรียนมากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับ Wiboolyasarin (2020) ที่กล่าวว่าในปี พ.ศ.2558 ที่ผ่านมามาประเทศไทยได้เข้าสู่การเป็นสมาชิกประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (ASEAN) ส่งผลให้ทุกภาคส่วนของประเทศต้องปรับตัวไปตามความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา ผู้เรียนชาวต่างประเทศจำนวนไม่น้อยให้ความสนใจศึกษาภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศอีกภาษาหนึ่ง

จากการค้นคว้าข้อมูลการสอนภาษาไทยที่เปิดสอนในประเทศแถบเอเชียที่ยาวนานที่สุดคือ ประเทศเกาหลี ที่มหาวิทยาลัยฮันุกุก ภาษาและกิจการต่างประเทศ เปิดสอนภาษาไทย ณ วิทยาเขตโซล มาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2509 ต่อจากนั้นได้จัดตั้งภาควิชาภาษาไทยอีกแห่งหนึ่งที่วิทยาเขตยงอิน (Yong In) ในปี พ.ศ.2525 ด้วยภายหลังต่อมาภาควิชาภาษาไทยเปลี่ยนชื่อเป็นภาควิชาการล่ามและการแปลภาษาไทยในปี พ.ศ.2550 และวิทยาเขตยงอินเปลี่ยนชื่อเป็นวิทยาเขตโกลบอล (Global Campus) ในปี พ.ศ.2555 (Lee, 2020) จากนั้นจึงเกิดความแพร่หลายในการเปิดหลักสูตรการเรียนการสอนภาษาไทย เช่น มหาวิทยาลัยชนชาติยูนนาน มหาวิทยาลัยโทรทัศน์และวิทยุยูนนาน โรงเรียนภาษาต่างประเทศคุณหมิง มหาวิทยาลัยคุณหมิง ฯลฯ ในสาธารณรัฐประชาชนจีน มหาวิทยาลัยสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ นครโฮจิมินห์ มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศแห่งมหาวิทยาลัยแห่งชาติเวียดนาม มหาวิทยาลัยดานัง มหาวิทยาลัยฮานอย สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศย่างกุ้ง มหาวิทยาลัยภาษาต่างประเทศมณฑลเสฉวน สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา มหาวิทยาลัยพนมเปญ มหาวิทยาลัยพระตะบอง ราชอาณาจักรกัมพูชา และมหาวิทยาลัยแห่งชาติสิงคโปร์ ประเทศสิงคโปร์ ทั้งนี้ยังมีประเทศในแถบประเทศออสเตรเลียที่เปิดทำการสอนคือ มหาวิทยาลัยแห่งชาติออสเตรเลีย เครือรัฐออสเตรเลีย แลยุโรป ได้แก่ มหาวิทยาลัยโคเปนเฮเกน ราชอาณาจักรเดนมาร์ก โสแอส มหาวิทยาลัยลอนดอน มหาวิทยาลัยลีดส์ สหราชอาณาจักร ทวีปอเมริกา ได้แก่

มหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนียลอสแอนเจลิส มหาวิทยาลัยวิสคอนซินแมดิสัน มหาวิทยาลัยแอริโซนาสเตต มหาวิทยาลัยฮาวาย มาโนอาสหรัฐอเมริกา (Wiboolyasarin, 2020) มหาวิทยาลัยต่างประเทศที่เปิดสอนภาษาไทยนั้นได้รับความร่วมมือจาก คณาจารย์ผู้สอนภาษาไทยในประเทศไทยเดินทางไปเป็นอาจารย์แลกเปลี่ยนเพื่อสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ อาทิ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ ในทางกลับกันก็มีอาจารย์ชาวต่างประเทศเดินทางมาเรียนภาษาไทยที่มหาวิทยาลัย ในประเทศไทย เพื่อนำความรู้ที่ได้กลับไปพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทยในประเทศของตน แต่ทว่าการเรียนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพเท่ากับเรียนกับเจ้าของภาษานั้นเห็นจะเป็นเรื่องที่เป็นไปได้ยาก สอดคล้องกับ Kasemchok (2021) ที่กล่าวในเชิงมายาคติว่าการเรียนภาษาจะต้องเรียนกับเจ้าของภาษาเท่านั้น เพราะผู้เรียน จะได้ฝึกทักษะการฟังการสนทนาได้ตอบ และการออกเสียงที่ถูกต้อง ด้วยเหตุที่ภาษาต่างประเทศที่เป็นภาษาที่สอง มีความแตกต่างกับภาษาแม่ ทำให้ภาษาแม่มีอิทธิพลต่อการเรียนภาษาต่างประเทศค่อนข้างมาก

จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าต่างประเทศเริ่มมีความสนใจในการเรียนภาษาไทยเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะนักศึกษา จากสาธารณรัฐประชาชนจีนตามที่ Nukitrangsan & Chantrapaha (2021) ที่กล่าวว่าสำหรับประเทศไทย นักศึกษาจีน เป็นนักศึกษาต่างชาติที่มีจำนวนมากที่สุดและมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีสัดส่วนมากเกือบครึ่งหนึ่งของจำนวน นักศึกษาต่างชาติมีจำนวนรวมมากถึง 50,000 คน ด้วยเหตุนี้ทำให้ภาษาไทยเริ่มมีบทบาทความเป็นสื่อกลางในการสื่อสาร เมื่อเดินทางเข้ามายังประเทศไทย ทำให้ผู้คนเริ่มหันมาสนใจภาษาไทย ขณะเดียวกันสามเริ่มมีบทบาทในการเป็นผู้แปลภาษา เมื่อชาวต่างชาติสามารถรู้ภาษาไทยได้ก็จะทำให้การอาศัยอยู่ในประเทศได้มีความง่ายขึ้น ประเทศไทยเป็นอีกหนึ่งประเทศ ที่นักท่องเที่ยวต่างชาตินิยมมาท่องเที่ยว การเรียนการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศเน้นไปที่ทักษะการใช้ภาษาไทย การสนทนา การสื่อสาร การใช้ภาษาในสังคมและวัฒนธรรมไทยจนถึงขั้นสูงสุดคือเข้าใจหลักไวยากรณ์ไทย สถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาในประเทศไทยที่เปิดสอนสาขาวิชาภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ ในระดับปริญญาตรี แผนการเรียน ส่วนใหญ่จะรับนักศึกษาชาวจีนมาศึกษาต่อในชั้นปีที่ 3 และ 4 กับคณาจารย์ภาษาไทยที่มีความเชี่ยวชาญ โดยนักศึกษาชาวจีน จะเรียนภาษาไทยพื้นฐานในชั้นปีที่ 1 และ 2 กับอาจารย์ชาวจีนที่มีความเชี่ยวชาญภาษาไทยมาก่อน เช่น ที่มหาวิทยาลัย ราชภัฏนครราชสีมา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ จากการศึกษาวิจัยมีโอกาสได้ไปสอนนักศึกษาชาวจีนที่มาเรียน ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในประเทศไทย จากนั้นจึงให้นักศึกษาได้ทดสอบพื้นฐาน ความรู้ด้านภาษาไทย พบว่า ผลการศึกษาไม่เป็นที่น่าพอใจ นักศึกษาชาวจีนกลุ่มดังกล่าวมีปัญหาในการสื่อสารภาษาไทย อย่างชัดเจนหลายประการ เช่น การเลือกใช้คำในการพูด พบการเรียงลำดับคำในประโยคผิดตามโครงสร้างหลักไวยากรณ์ เป็นปัญหาที่ทำให้ผู้เรียนหันไปพึ่งพาเทคโนโลยีในการแปลภาษา ซึ่งจะทำให้การเรียนรู้ด้านการสื่อสารไม่ถูกต้องเท่าที่ควร

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาปัญหาการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารด้านการพูดและการฟังของนักศึกษาชาวจีนที่เรียน ภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่เรียนอยู่ทั่วประเทศไทย เนื่องจากทักษะการพูดและการฟังเป็นพื้นฐานสำคัญ ในการสื่อสาร ซึ่งมักเป็นความท้าทายแรกๆที่ผู้เรียนต้องเผชิญเมื่อต้องใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันหรือในสถานการณ์จริง การพูดและการฟังเกี่ยวข้องกับการโต้ตอบแบบทันทีทันใด การออกเสียง การเข้าใจสำเนียงต่างๆ และโครงสร้างประโยค ในภาษาไทยที่มีความแตกต่างจากภาษาจีนอย่างมาก เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน นำไปสู่การสร้างรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารด้านการพูดและการฟังของนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทย ในฐานะภาษาต่างประเทศ ทำให้เกิดความเข้าใจและกล้าที่จะสื่อสาร สอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 นำไปสู่การเป็นพลเมืองที่มีความสามารถในการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารท่ามกลางบริบทสังคมและวัฒนธรรมไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถนำความรู้ที่ได้กลับไปพัฒนาประเทศของตนได้อย่างเต็มความสามารถ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัญหาการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารด้านการพูดและการฟังของนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะ ภาษาต่างประเทศ

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

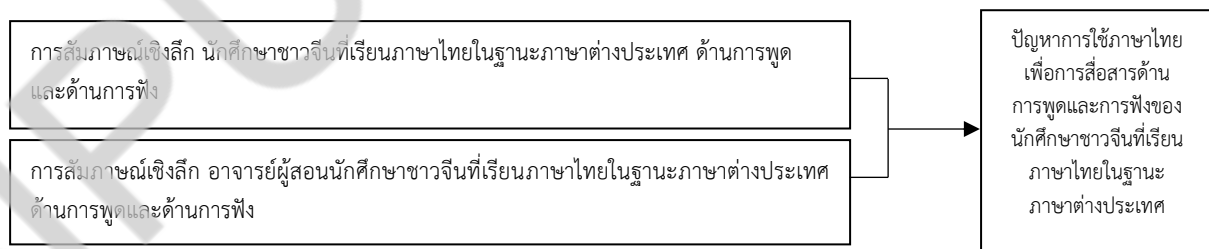
ปัญหาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

ปัญหาของการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศที่ Phonmani (2002) รวบรวมไว้มีเหตุผลมาจาก ปัญหาดังต่อไปนี้ 1) ปัญหาการขาดพื้นฐานในการเรียนภาษาไทยของผู้เรียน 2) ปัญหาผู้เรียนไม่สามารถจำคำศัพท์ได้ 3) ปัญหา

ผู้เรียนไม่ยอมพูด 4) ปัญหาผู้เรียนออกเสียงไม่ถูก 5) ผู้เรียนเรียงคำในโครงสร้างภาษาไทยไม่ถูก 6) ปัญหาความเข้าใจวัฒนธรรม ประเพณี 7) ผู้เรียนเบื่อการเรียน 8) ผู้เรียนมีข้อจำกัดของเวลาเรียน 9) การขาดตำราที่ใช้สอน และ 10) ผู้เรียนไม่เข้าสังคมซึ่งปัญหาที่กล่าวมาถึงแม้ว่าจะผ่านมาเกือบ 20 ปีแล้ว แต่ปัญหาในบางข้อก็ยังเป็นปัญหาที่ยังปรากฏในปัจจุบัน ทำให้การเรียนนั้นต้องใช้เวลาในการฝึกฝนพอสมควรจึงจะทำให้ผู้เรียนมีทักษะการสื่อสารที่ดีขึ้น และอีกปัญหาที่สำคัญคือ ความแตกต่างระหว่างภาษาไทยและภาษาจีนซึ่งเป็นภาษาคนละตระกูลกันจึงทำให้เกิดปัญหาในการเรียนตามที่ Wiboolyasarin (2020) กล่าวว่าภาษาแม่มีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ สอดคล้องกับ Kongkaew (2021) ที่กล่าวว่าปัจจัย ที่ทำให้เกิดปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาชาวจีนเกิดจากความแตกต่างระหว่างภาษาแม่ของผู้เรียน และภาษาไทย การแทรกแซงจากภาษาแม่ การไม่เข้าใจบริบทการใช้ภาษาให้ถูกต้องตามวัฒนธรรมการใช้ภาษา และบริบทของการเรียนรู้ภาษา ซึ่งเป็นไปตามที่ Yaithong & Iamsam-ang (2021) ที่พบปัญหาการสอนภาษาไทยให้นักศึกษาชาวจีน คือ ข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ ได้แก่ การใช้คำไม่ถูกต้องตามบริบทและความหมายของประโยค การใช้คำเชื่อมไม่ถูกต้อง การใช้คำสื่อความหมายของประโยคหลักกับประโยคขยายที่ไม่เข้าคู่กัน ระดับคำที่ใช้ตลอดทั้งเรื่องไม่อยู่ในระดับเดียวกัน การเรียงประโยคไม่ถูกต้อง และคำที่ใช้ในประโยคสื่อความหมายไม่ชัดเจน รวมทั้งการแปลจากโปรแกรมแปลภาษาของกูเกิล ซึ่งประเด็นการใช้โปรแกรมแปลภาษาและ Noilublae (2020) พบว่าอุปสรรคในการสอนภาษาไทยให้นักศึกษาชาวจีน ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 คือ บรรยากาศของการเรียนออนไลน์ไม่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้แบบร่วมมือ ส่งผลให้เกิดความกดดันต่อผู้เรียน หากจะต้องตอบคำถามหรือแสดงความคิดเห็น ทำให้ผู้เรียนลดการมีปฏิสัมพันธ์โต้ตอบแสดงความคิดเห็น ทั้งกับผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนจะเห็นได้ว่าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบปัญหาการเรียนมีความคล้ายกัน ซึ่งต้องพัฒนารูปแบบหรือวิธีการสอน ที่สามารถแก้ไขปัญหานั้นโดยอาศัยแนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการสอนที่มีประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมการเรียนภาษาไทยให้กับนักศึกษาชาวจีนต่อไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

การสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศเป็นเรื่องที่ท้าทายและซับซ้อน เนื่องจากมีปัญหามากมายด้านที่ส่งผลกระทบต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งปัญหาที่พบมีทั้งปัญหาภายในของผู้เรียนเองและปัจจัยภายนอกที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดตามที่ Phonmani (2002) นำมาเป็นกรอบในการวิเคราะห์ปัญหาดังต่อไปนี้ 1) ปัญหาการขาดพื้นฐานในการเรียนภาษาของผู้เรียน 2) ปัญหาผู้เรียนไม่สามารถจำคำศัพท์ได้ 3) ปัญหาผู้เรียนไม่ยอมพูด 4) ปัญหาผู้เรียนออกเสียงไม่ถูก 5) ผู้เรียนเรียงคำในโครงสร้างภาษาไทยไม่ถูก 6) ปัญหาความเข้าใจวัฒนธรรม ประเพณี 7) ผู้เรียนเบื่อการเรียน 8) ผู้เรียนมีข้อจำกัดของเวลาเรียน 9) การขาดตำราที่ใช้สอน และ 10) ผู้เรียนไม่เข้าสังคม จากนั้นประมวลผลการสัมภาษณ์เชิงลึกนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ด้านการพูดและด้านการฟังจำนวน 12 คน และสัมภาษณ์เชิงลึก อาจารย์ผู้สอนนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ด้านการพูดและด้านการฟังจำนวน 5 ท่าน นำมาวิเคราะห์ปัญหาการใช้ภาษาไทยด้านการฟังและการพูด ตามรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (R&D) ซึ่งผลการศึกษาที่ได้จากการสัมภาษณ์ถือเป็นขั้นตอนของการวิจัย R1 เพื่อสำรวจปัญหาหน้าไปสู่การพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนที่เหมาะสม R2 ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่ใช้วิธีสัมภาษณ์แบบเจาะลึกรายบุคคล (In-depth Interview) ทำให้ผู้วิจัยได้พบปัญหาที่เกิดจากประสบการณ์และมุมมอง (Viewpoint) จากการปฏิบัติของผู้ให้สัมภาษณ์ ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกกลุ่มเป้าหมาย โดยพิจารณาจากคุณสมบัติของอาจารย์และนักศึกษา ดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศและมีประสบการณ์สอนอย่างต่อเนื่องรวมระยะเวลาไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 ท่าน
2. นักศึกษาชาวจีน สาขาวิชาภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศในระดับอุดมศึกษา ชั้นปีที่ 3 จำนวน 12 คน ซึ่งมาจากหลากหลายสถาบันในประเทศไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เกี่ยวกับปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาชาวจีน ที่ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาตรวจค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity Index: CVI) ซึ่งค่าดัชนีที่ยอมรับได้คือ 0.8 ขึ้นไป (Davis, 1992) จากนั้นนำมาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาชาวจีน สำหรับอาจารย์ผู้สอนภาษาไทยให้นักศึกษาชาวจีน เป็นแบบสัมภาษณ์ด้วยคำถามจำนวน 6 ข้อ มีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (CVI) เท่ากับ 0.83
2. แบบสัมภาษณ์ปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาชาวจีน สำหรับนักศึกษาชาวจีน เป็นแบบสัมภาษณ์ด้วยคำถามจำนวน 6 ข้อ มีค่าดัชนีความตรงเชิงเนื้อหา (CVI) เท่ากับ 0.83

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาชาวจีน ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูลให้กับผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยให้นักศึกษาชาวจีน พร้อมทั้งแจ้งวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้และนัดหมายเวลาในการสัมภาษณ์ ตั้งแต่วันที่ 1-31 มีนาคม 2567
2. ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนตามคุณสมบัติที่กำหนดและสัมภาษณ์นักศึกษาชาวจีน ดำเนินการตามเวลาที่นัดหมาย โดยผู้วิจัยจัดบันทึกและบันทึกเสียงไปพร้อม ดังนี้
 - 2.1 ในการดำเนินการสัมภาษณ์โดยผู้วิจัยแนะนำตนเองต่อผู้ให้สัมภาษณ์ พุดคุยเพื่อสร้างบรรยากาศให้คุ้นชิน จากนั้นแจ้งวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์และใช้เวลาในการสัมภาษณ์ประมาณ 30 นาที พร้อมขออนุญาตบันทึกเทปการสัมภาษณ์
 - 2.2 ผู้วิจัยเริ่มต้นการสัมภาษณ์ตามประเด็นที่กำหนดทั้ง 6 ข้อ ในกรณีที่ผู้วิจัยไม่แน่ใจคำตอบหรือคำพูดบางส่วนของผู้ถูกสัมภาษณ์ที่มีต่อประเด็นการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะสะท้อนกลับสรุปคำพูดของผู้ถูกสัมภาษณ์อีกครั้งเพื่อก่อให้เกิดความชัดเจนในประเด็นนั้นๆ
 - 2.3 เมื่อผ่านระยะเวลาที่เหมาะสมและประเด็นที่ต้องการสัมภาษณ์ได้ดำเนินการสัมภาษณ์ครบทุกประเด็นแล้ว ผู้วิจัยจึงยุติการสัมภาษณ์ โดยสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมนอกเหนือจากประเด็นที่สัมภาษณ์ไปแล้ว และขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาชาวจีน จากผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนและนักศึกษาชาวจีน ตรวจสอบความครบถ้วนและความสมบูรณ์มาถอดเทป จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการถอดเทปมาสรุปประเด็นสำคัญ และวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาชาวจีน และนำผลที่ได้เขียนในรูปแบบพรรณนาวิเคราะห์ เพื่อนำไปสู่การสรุปผลและอภิปรายผล

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสัมภาษณ์จากอาจารย์ที่สอนนักศึกษาชาวจีนและนักศึกษาชาวจีน โดยมีประเด็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการใช้ภาษาไทยของนักศึกษาชาวจีนที่เรียนในสาขาวิชาภาษาไทยสำหรับชาวต่างประเทศ ที่เน้นปัญหาการสื่อสารภาษาไทยในด้านทักษะการพูดและการฟัง ผู้วิจัยได้ผลจากการวิจัยแบ่งประเด็น

ออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้ 1. ปัญหาการสื่อสารภาษาไทยด้านการพูด 2. ปัญหาการสื่อสารภาษาไทยด้านการฟัง และ 3. อุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้นักศึกษาชาวจีน ผลการวิจัยมี ดังนี้

1. ปัญหาการสื่อสารภาษาไทยด้านการพูด เป็นปัญหาต่อเนื่องที่เกิดจากการฟังคำที่ไม่มีหน่วยเสียงที่ปรากฏในภาษาจีนซึ่งเป็นภาษาแม่ ส่งผลมาจากการพูดทำให้ไม่สามารถออกเสียงที่มีความแตกต่างจากภาษาจีนได้ดีเท่าที่ควรจากการและสัมผัสกลุ่มตัวอย่างสามารถสรุปปัญหาการสื่อสารภาษาไทยด้านการพูดของนักศึกษาชาวจีน ดังนี้

1.1 การพูดคำที่มีเสียงพยัญชนะต้น /d/ /t/ และ /b/ /p/ เป็นที่แน่นอนแล้วว่าพยัญชนะต้นดังกล่าว เป็นปัญหาที่สำคัญของนักศึกษาชาวจีนทั้งการฟังและการพูด เนื่องจากเสียงพยัญชนะ /d/ และ /b/ ไม่ปรากฏในระบบเสียงภาษาจีน ทำให้เสียงพยัญชนะต้น /b/ ออกเสียงเป็น /p/ เสียงพยัญชนะต้น /d/ ออกเสียงเป็น /t/ ทั้งนี้การออกเสียงพยัญชนะบางตัวจะมีการกักลมหรือไม่กักลมแตกต่างกัน ทำให้นักศึกษาชาวจีนไม่เข้าใจตำแหน่งที่ถูกต้องของลิ้นและริมฝีปากขณะออกเสียงพยัญชนะต้นเหล่านี้ได้

1.2 การพูดคำที่มีเสียงพยัญชนะท้าย /-k/ /-p/ /-t/ /-m/ ปัญหานี้เกิดจากในเสียงพยัญชนะท้ายของภาษาจีนไม่มีเสียงที่ใกล้เคียงกับเสียงพยัญชนะท้ายของภาษาไทยที่กล่าวมา ส่งผลให้นักศึกษาชาวจีนไม่คุ้นเคยกับการออกเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาไทยดังกล่าว ทำให้นักศึกษาจีนมักจะออกเสียงพยัญชนะท้ายตามแบบของภาษาจีน และยังมี ความสับสนในการออกเสียง และสลับเสียงพยัญชนะท้าย /-m/ /-n/ /-ŋ/ โดยไม่ได้ตั้งใจ เนื่องจากการออกเสียงที่คล้ายคลึงกัน ซึ่งปัญหานี้อาจทำให้ความหมายของคำเปลี่ยนไปหรือไม่ชัดเจน ผลที่ตามมาคือนักศึกษารู้สึกไม่มั่นใจในการออกเสียงพยัญชนะท้ายเหล่านี้ ทำให้ไม่กล้าที่จะพูดสื่อสารภาษาไทยออกไป สอดคล้องกับ Yinfei (2019) ที่กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในประเทศจีนส่วนมากจะละเลยทักษะการฟัง การพูด จึงทำให้นักศึกษาพัฒนาทักษะการพูดไม่เป็นดังหวังอีกทั้งการที่ไม่คุ้นเคยกับภาษาวัยรุ่นและภาษาพูดที่ใช้ในชีวิตปัจจุบัน ทำให้เกิดความล้มเหลวในการสื่อสารกับคนไทย รวมถึงการขาดความสามารถทางการล่ามและการใช้คำไม่ถูกบริบททำให้คนไทยไม่สามารถเข้าใจความหมายที่นักศึกษาต้องการจะสื่อ ความยากในการออกเสียงและการจดจำคำศัพท์โดยเฉพาะคำที่ไม่ใช่บ่อย ยิ่งทำให้นักศึกษาไม่กล้าเอ่ยปากพูดคุยภาษาไทยเพราะกลัวใช้คำผิดไวยากรณ์

1.3 การพูดคำที่ประสมด้วยสระเสียงสั้นและเสียงยาว เนื่องจากในภาษาจีนสระเสียงสั้นและสระเสียงยาว ไม่มีผลต่อความหมายเหมือนอย่างภาษาไทย ทำให้นักศึกษาชาวจีนมักจะออกเสียงสระตามแบบของภาษาจีน โดยมักจะออกเสียงสระเสียงยาวให้สั้นลง เช่น คำว่า /ba:n/ อาจออกเสียงเป็น /ban/ /me:/ อาจออกเสียงเป็น /me/ ในคำที่มีหลายพยางค์ นักศึกษาชาวจีน อาจมีปัญหาในการออกเสียงสระสั้นและยาวอย่างสม่ำเสมอ ทำให้คำที่พูดออกมาไม่ชัดเจนและสื่อความหมายผิดไป

1.4 การเรียงลำดับคำในประโยค ปัญหานี้เกิดจากการที่นักศึกษาชาวจีนแปลมาจากภาษาแม่ ทำให้เรียงลำดับคำผิดไป ทั้งนี้เป็นเพราะภาษาไทยและภาษาจีนมีโครงสร้างประโยคที่แตกต่างกัน ภาษาจีนเป็นภาษาแม่ของนักศึกษาชาวจีนทำให้คุ้นเคยมากที่สุด ส่งผลให้โครงสร้างประโยคภาษาจีน ยังคงมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ทั้งยังพบปัญหาวางตำแหน่งคำเชื่อมติดที่ซึ่งส่งผลต่อการเรียงลำดับคำในประโยคสอดคล้องกับที่ Jaengsuk (2023) ที่เขียนบทสัมภาษณ์ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติ เทพช่วยสุข เกี่ยวกับเกร็ดความรู้ภาษาไทย ที่จะช่วยให้เข้าใจ และเรียนภาษาไทยได้ง่ายขึ้นว่าถึงแม้ภาษาไทยกับจีนจะพูดแบบ ประธาน กริยา กรรม เหมือนกัน แต่โครงสร้างนามวลีของภาษาจีนก็จะมี ความแตกต่างจากภาษาไทย ดังนั้น แทนที่จะพูดว่า “ฉันกินข้าวสองจาน” หากผู้พูดภาษาจีนพูดประโยคนี้ในภาษาไทยโดยยึดตามโครงสร้างนามวลีของภาษาจีน ก็อาจจะพูดผิดเป็น “ฉันกินสองจานข้าว” นอกจากนี้ยังพบว่านักศึกษาชาวจีนพยายามแปลคำต่อคำจากภาษาจีนเป็นภาษาไทย ซึ่งทำให้เกิดการเรียงลำดับคำผิด อันเนื่องมาจากไวยากรณ์และโครงสร้างประโยคที่ต่างกัน ทำให้ประโยคไม่สมบูรณ์หรือไม่ถูกต้อง ส่งผลให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนไป สอดคล้องกับ Kongkaew (2021) ที่กล่าวถึงปัญหาด้านโครงสร้างประโยค การเรียงลำดับคำในโครงสร้างประโยค โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียงลำดับส่วนขยายในประโยคที่พบ ทั้งการเรียงลำดับคำในส่วนขยายภาคประธาน ภาคแสดงที่ไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ การเรียงลำดับคำในประโยค อาจเนื่องมาจากอิทธิพลของภาษาแม่ของผู้เรียน รวมทั้งการขาดความรู้ความเข้าใจในโครงสร้างประโยคของภาษาไทยด้วย การออกเสียงไม่ชัดเจนของนักศึกษา อิทธิพลจากการแทรกแซงของภาษาแม่ของผู้เรียน ประสบการณ์การใช้ภาษาที่ยังไม่เพียงพอ และการขาดความระมัดระวังในการใช้ภาษาไทย

จากที่กล่าวมาจะพบปัญหาการสื่อสารภาษาไทยด้านการพูดในด้านต่างๆ พอสมควร ทั้งนี้ปัญหาที่พบไม่ใช่ปัญหาที่มีการเกิดขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ แต่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นตั้งแต่แรกเริ่มของผู้เรียนชาวจีนซึ่งผลมาจากสัมผัสดังกล่าวสอดคล้องกับ Choophol (2021) ที่ศึกษาข้อบกพร่องเชิงวัจนปฏิบัติศาสตร์ในการสื่อสารระหว่างวัฒนธรรม

ของชาวจีนที่พูดภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ พบว่าข้อบกพร่องที่มากที่สุดคือ ข้อบกพร่องด้านการใช้คำผิดความหมาย รองลงมาคือ ข้อบกพร่องด้านการสลับที่คำ ข้อบกพร่องด้านการออกเสียงพยัญชนะต้นผิด ข้อบกพร่องด้านการวางรูปประโยคผิด และข้อบกพร่องด้านการใช้สระผิด มีจำนวนเท่ากัน ข้อบกพร่องด้านการออกเสียงพยัญชนะท้ายผิด ข้อบกพร่องด้านการออกเสียงวรรณยุกต์ผิด และอันดับสุดท้ายมีจำนวนเท่ากันคือ ข้อบกพร่องด้านการใช้คำที่มีความหมายซ้ำกัน ข้อบกพร่องด้านการใช้คำสรรพนามไม่เหมาะสม และข้อบกพร่องด้านการใช้คำลักษณนามผิด ข้อบกพร่องเหล่านี้จึงเป็นความท้าทายที่ผู้สอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศต้องพบเจอและมีวิธีการที่จะทำให้ออกเสียงที่ลดน้อยลง ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารภาษาไทยได้ดีขึ้น

2. ปัญหาการสื่อสารภาษาไทยด้านการฟัง พบปัญหาแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความแตกต่างของผู้เรียนจากระบบการเรียนที่แตกต่างกันของแต่ละมหาวิทยาลัย กล่าวคือนักศึกษามีพื้นฐานการเรียนที่ไม่เหมือนกันคือบางแห่งให้เรียนภาษาไทยจากที่ประเทศจีนในชั้นปีที่ 1-2 แล้วจึงมาเรียนต่อที่ประเทศไทยในชั้นปีที่ 3-4 นักศึกษาเหล่านี้จะมีพื้นฐานการสื่อสารภาษาไทยที่ค่อนข้างดี และบางแห่งมีการเรียนภาษาไทยมาตั้งแต่ระดับชั้นมัธยมปลายและเข้าศึกษาต่อเนื่องในระดับมหาวิทยาลัยจึงทำให้นักศึกษากลุ่มนี้มีพื้นฐานการสื่อสารภาษาไทยที่ดีกว่ากลุ่มแรก จากการสังเกตและสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างสามารถสรุปปัญหาการสื่อสารภาษาไทยด้านการฟัง ดังนี้

2.1 การฟังเสียงพยัญชนะต้น /d/ /t/ และ /b/ /p/ ปัญหานี้เกิดจากภาษาจีนและภาษาไทยมีระบบเสียงที่แตกต่างกัน โดยเฉพาะเสียงพยัญชนะต้นบางเสียงที่ไม่มีในภาษาจีน เช่น เสียง /d/ และ /b/ ทำให้นักศึกษาจีนขาดความคุ้นเคยและยากที่จะแยกแยะเสียงพยัญชนะต้นสองเสียงนี้ ทั้งนี้ทั้งนั้นนักศึกษาชาวจีนมีความพยายามเทียบเสียงภาษาไทยกับเสียงในภาษาจีนที่ให้ใกล้เคียงที่สุด แต่เนื่องด้วยว่ามีข้อจำกัดจากการออกเสียงของเสียงในภาษาไทยที่มีความซับซ้อนกว่า เป็นที่แน่นอนว่าการสับสนระหว่างเสียงอาจทำให้เกิดความเข้าใจผิดในความหมายของคำ ซึ่งมีผลต่อการสื่อสารภาษาไทยของนักศึกษาชาวจีน

2.2 การฟังเสียงพยัญชนะท้าย /-k/ /-p/ และ /-t/ ปัญหานี้เกิดขึ้นจากลักษณะเดียวกันกับข้อที่ผ่านมาคือ ความแตกต่างของโครงสร้างทางเสียงของภาษาไทยและภาษาจีน โดยเฉพาะระบบเสียงพยัญชนะท้าย ภาษาจีนมีระบบเสียงพยัญชนะท้ายที่แตกต่างและจำกัดกว่าภาษาไทยคือไม่มีหน่วยเสียงพยัญชนะท้ายนี้ ทำให้นักศึกษาจีนขาดความคุ้นเคยกับเสียงพยัญชนะท้ายในภาษาไทย คือ /-k/ /-p/ และ /-t/ ส่งผลให้เกิดความสับสนและยากที่จะแยกแยะเสียงเหล่านี้ส่งผลให้การแยกความแตกต่างระหว่างคำที่มีพยัญชนะท้ายต่างกันยากขึ้น และทำให้การเข้าใจความหมายของคำไม่ถูกต้อง

2.3 การฟังเสียงสระ เสียงสั้น และเสียงยาว เป็นที่แน่นอนว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนี้หนีไม่พ้นปัญหาหลักที่เกิดมาจากความแตกต่างของระบบเสียงสระระหว่างภาษาไทยและภาษาจีน โดยเฉพาะระบบเสียงสระ ภาษาจีนมีระบบเสียงสระที่แตกต่างจากภาษาไทยอย่างมาก กล่าวคือในภาษาไทย มีการแบ่งเสียงสระเป็นเสียงสั้นและเสียงยาว ซึ่งมีความสำคัญมากต่อความหมายของคำ แต่ในภาษาจีน ไม่มีการแบ่งเสียงสระที่ชัดเจนระหว่างเสียงสั้นและเสียงยาว ด้วยเหตุเช่นนี้จึงทำให้นักศึกษาชาวจีนไม่คุ้นเคยและสับสน ทำให้นักศึกษาจีนขาดความเข้าใจเกี่ยวกับความแตกต่างของเสียงสระเสียงสั้นและเสียงยาวในภาษาไทย ส่งผลให้เกิดความสับสนและยากที่จะแยกแยะ ซึ่งความสั้นยาวของเสียงสระในภาษาไทยสามารถเปลี่ยนความหมายของคำได้ การฟังและแยกความแตกต่างระหว่างเสียงสระสั้นและเสียงสระยาวอาจเป็นสิ่งที่ท้าทายของนักศึกษาชาวจีน

2.4 การฟังเสียงวรรณยุกต์เสียงตรี ปัญหาการฟังเสียงวรรณยุกต์โดยเฉพาะเสียงตรีเป็นอุปสรรคสำคัญสำหรับนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทย เนื่องจากระบบเสียงวรรณยุกต์ของทั้งสองภาษาแตกต่างกัน กล่าวคือภาษาจีนมีระบบเสียงวรรณยุกต์ที่แตกต่างจากภาษาไทยอย่างสิ้นเชิง ทั้งในแง่จำนวนเสียงวรรณยุกต์ และความหมายที่สื่อถึง ทั้งนี้เนื่องจากเสียงตรีในภาษาไทยมีความสูงกว่าเสียงวรรณยุกต์ทุกเสียงในภาษาจีน ส่งผลให้นักศึกษาจีนมีปัญหาในการรับรู้ความแตกต่างของระดับเสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทย ซึ่งปัญหานี้อาจทำให้การฟังและการออกเสียงผิดพลาด และส่งผลต่อความหมายของคำที่พูดสื่อสารออกไปได้สอดคล้องกับสอดคล้องกับที่ Jaengsuk (2023) จากบทสัมภาษณ์เดิมในช่วงต้นว่า เสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยถือเป็นสิ่งที่ท้าทายผู้เรียนชาวต่างชาติมากที่สุดเลยทีเดียว ในบรรดาภาษาแม่ของผู้เรียนภาษาไทยเป็นภาษาต่างประเทศ มีเพียงไม่กี่ภาษาเท่านั้นที่จะมีเสียงวรรณยุกต์ใช้กัน เช่น ภาษาจีน เวียดนาม แต่ก็ไม่ใช่ว่าจะตรงกันกับวรรณยุกต์ในภาษาไทย ลองให้ชาวต่างชาติพูดประโยค “ไม่ ใหม่ ไม่ ใหม่” หากออกเสียงวรรณยุกต์ไม่ตรงคีย์ คนฟังก็อาจจะไม่เข้าใจความ หรืออาจจะรู้สึกว่าคุณพูดกำกวมๆ เดียวกันซ้ำๆ 4 ครั้งก็ได้ วรรณยุกต์เป็นส่วนที่สำคัญมาก คำบางคำเมื่อเปลี่ยนเสียงวรรณยุกต์ ความหมายก็เปลี่ยนไปเลย”

จากผลการวิจัยพบว่าปัญหาการฟังที่กล่าวมาในข้างต้นสอดคล้องกับ Wiboolyasarin (2020) กล่าวว่า ปัญหาการเรียนของนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ อาจเกิดความแตกต่างระหว่าง ภาษาต่างประเทศกับภาษาแม่ของตน การจัดการเรียนการสอนภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวไทยไม่เหมือนกับการจัดการเรียน การสอนภาษาไทยแก่ผู้เรียนชาวต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่ได้รับภาษาอื่นมาก่อนแล้ว จึงอาจเกิดปัญหาภาษาแม่มีอิทธิพลต่อ การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ

3. อุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้นักศึกษาชาวจีน ปัจจุบันสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน ภาษาคือโปรแกรมแปลภาษาต่างๆ ถือเป็นอีกตัวช่วยที่สำคัญสำหรับชาวต่างชาติในการสื่อสารภาษาไทย มีความสะดวก รวดเร็ว สามารถสื่อสารได้ทันที แต่ในความสะดวกรวดเร็วนั้นกลับเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ภาษา กล่าวคือ ถึงแม้ผู้เรียน จะสามารถสื่อสารได้แต่ผู้เรียนจะไม่เกิดทักษะที่สามารถสื่อสารด้วยตนเองได้ อีกทั้งโปรแกรมแปลต่างๆ ก็อาจมีข้อผิดพลาด เกิดขึ้นได้ โดยไม่สามารถจะแปลข้อความทุกอย่างได้ถูกต้องตามบริบทการสื่อสารที่ต้องการหรือความหมายที่ซ่อนอยู่ ส่งผลให้ ผู้เรียนขาดทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสาร เนื่องจากผู้เรียนพึ่งพาโปรแกรมแปลภาษามากเกินไป ทำให้ขาดการฝึกฝนทักษะ การฟัง พูด ทั้งนี้ยังเกิดความผิดพลาดในการแปลผ่านโปรแกรมแปลภาษา โดยเฉพาะในประโยคที่ซับซ้อนหรือมีสำนวนเฉพาะ รวมไปถึงขาดการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ เนื่องด้วยผู้เรียนไม่ต้องคิดวิเคราะห์ภาษาเอง ทำให้ขาดการพัฒนาทักษะการคิด เชิงวิพากษ์

จากอุปสรรคที่กล่าวในข้างต้นนำไปสู่ผลกระทบต่อการเรียนรู้การสื่อสารภาษาไทย ด้วยเหตุที่ผู้เรียน พึ่งพาโปรแกรมมากเกินไปจนไม่กล้าที่จะใช้ภาษาในการสื่อสารเอง เกิดการเรียนรู้ที่ไม่ต่อเนื่อง การแปลที่ผิดพลาดอาจทำให้ เกิดความสับสนและเข้าใจผิด ส่งผลให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจในการใช้ภาษา ขาดพัฒนาการทางภาษาและขาดการฝึกฝน อย่างต่อเนื่องทำให้ทักษะทางภาษาไม่พัฒนาไปในระยะยาว การพึ่งพาโปรแกรมแปลภาษาส่งผลให้ผู้เรียนขาดความเข้าใจ ในโครงสร้างและไวยากรณ์ของภาษาไทย รวมถึงความหมายที่ซับซ้อนและวัฒนธรรมที่แฝงอยู่ในภาษา นอกจากนี้ยังทำให้ ผู้เรียนขาดทักษะในการสร้างประโยคและการสื่อสารที่เป็นธรรมชาติ ดังนั้นการเรียนรู้ภาษาด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การฝึกพูดคุยกับเจ้าของภาษา การอ่านหนังสือภาษาไทย และการเขียนเป็นประจำ จึงเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากสอดคล้องกับ Yaithong & Iamsam-ang (2021) ที่พบปัญหาในการเรียนของนักศึกษาชาวจีนคือการเรียงประโยคโดยการแปล จากโปรแกรมแปลภาษา เช่น ระบบแปลภาษาของกูเกิล ดังนั้นการฝึกทักษะการสื่อสารต้องมีความสมดุลระหว่างเทคโนโลยี และวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาไทยด้วยการฟังและการพูดได้อย่างเต็มที่ และมีประสิทธิภาพ

สรุปผลการวิจัย

ปัญหาการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารด้านการพูดและการฟังของนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะ ภาษาต่างประเทศ ประการแรกคือปัญหาการสื่อสารภาษาไทยด้านการพูด ปัญหานี้มีผลมาจากปัญหาด้านการฟัง กล่าวคือ การพูดคำที่มีเสียงพยัญชนะ /d/ /t/ และ /b/ /p/ นักศึกษาจีนมีปัญหาในการออกเสียงพยัญชนะต้นเหล่านี้เนื่องจากไม่มี ในภาษาจีน ทำให้เสียงพยัญชนะต้น /b/ ถูกออกเสียงเป็น /p/ และ /d/ ออกเสียงเป็น /t/ ปัญหาต่อมาคือการพูดคำที่มีเสียง พยัญชนะท้าย /-k/ /-p/ และ /-t/ /-m/ นักศึกษาจีนขาดความคุ้นเคยกับเสียงพยัญชนะท้ายเหล่านี้ในภาษาไทย ทำให้เกิด การสับสนและมักออกเสียงตามแบบของภาษาจีน ส่งผลให้ความหมายของคำผิดพลาดและการสื่อสารไม่ชัดเจน ถัดมาเป็น ปัญหาเกี่ยวกับการพูดคำที่ประสมด้วยสระเสียงสั้นและเสียงยาว นักศึกษาจีนมักจะออกเสียงสระเสียงยาวให้สั้นลงและเสียงสั้น ให้ยาวขึ้น เนื่องจากในภาษาจีนสระเสียงสั้นและเสียงยาวไม่มีผลต่อความหมายเหมือนในภาษาไทย ทำให้การออกเสียง ไม่ชัดเจนและความหมายของคำเปลี่ยนไป ปัญหาสุดท้ายคือการพูดลำดับคำในประโยค นักศึกษาจีนมักแปลประโยค จากภาษาแม่ ทำให้ลำดับคำในประโยคภาษาไทยผิดพลาด การเลือกใช้คำไม่เหมาะสมกับบริบท และมีปัญหาการใช้คำเชื่อม ที่ไม่ถูกต้อง ทำให้ประโยคไม่สมบูรณ์หรือไม่ถูกต้อง ส่งผลให้ความหมายของประโยคเปลี่ยนไป

ประการต่อมาคือปัญหาการฟังเสียงพยัญชนะต้น /d/ /t/ และ /b/ /p/ ปัญหาเกิดจากความแตกต่าง ของระบบเสียง ระหว่างภาษาไทยและภาษาจีน นักศึกษาจีนมักสับสนและแยกแยะเสียงพยัญชนะต้นเหล่านี้ได้ยาก ซึ่งอาจนำไปสู่ความเข้าใจ ผิดในความหมายของคำ ประการต่อมาการฟังเสียงพยัญชนะท้าย /-k/ /-p/ และ /-t/ เนื่องจากภาษาจีนไม่มีเสียงพยัญชนะ ท้ายเหมือนภาษาไทย นักศึกษาจีนจึงขาดความคุ้นเคยและเกิดความสับสนในการแยกแยะเสียงพยัญชนะท้ายเหล่านี้ ส่งผลให้ การเข้าใจความหมายของคำผิดพลาด ถัดมาการฟังเสียงสระ เสียงสั้น และเสียงยาว ในภาษาไทยมีการแบ่งเสียงสระเป็นเสียง

สั้นและเสียงยาว ซึ่งมีความสำคัญต่อความหมายของคำ แต่ในภาษาจีนไม่มีการแบ่งเสียงสระเช่นนี้ทำให้นักศึกษาจีนสับสนและยากที่จะแยกแยะเสียงสั้นและเสียงยาวในภาษาไทย และสุดท้ายการฟังเสียงวรรณยุกต์เสียงตรี เสียงวรรณยุกต์ในภาษาไทยและภาษาจีนมีความแตกต่างกัน นักศึกษาจีนจึงมีปัญหาในการรับรู้และแยกแยะระดับเสียงที่ละเอียดอ่อนของเสียงวรรณยุกต์ โดยเฉพาะเสียงตรี ซึ่งอาจส่งผลต่อความหมายของคำที่พูดสื่อสารออกไป

ประการสุดท้ายคืออุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้นักศึกษาชาวจีน คือผู้เรียนพึ่งพาโปรแกรมแปลภาษา ทำให้ผู้เรียนขาดทักษะการสื่อสารด้วยตนเอง ไม่พัฒนาทักษะการฟัง พูด และการคิดวิเคราะห์ เกิดการผิดพลาดในประโยคที่ซับซ้อนหรือมีสำนวนเฉพาะ ทำให้เกิดความสับสนและเข้าใจผิด ส่งผลให้ขาดการฝึกฝนทักษะการสื่อสาร เกิดจากการที่ผู้เรียนไม่กล้าใช้ภาษาในการสื่อสารเอง ขาดความเข้าใจในโครงสร้างและไวยากรณ์ของภาษาไทย รวมถึงวัฒนธรรมที่แฝงอยู่ในภาษา ถึงแม้โปรแกรมแปลภาษาจะมีประโยชน์ในบางสถานการณ์ แต่ไม่สามารถทดแทนการเรียนรู้และฝึกฝนทักษะการสื่อสารที่มีคุณภาพได้ การเรียนรู้ภาษาด้วยวิธีการที่หลากหลายที่ผู้เรียนพึงกระทำคือ การฝึกพูดคุยกับเจ้าของภาษา การอ่านหนังสือ และการเขียนเป็นประจำเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างมากในการพัฒนาทักษะทางภาษาให้มีประสิทธิภาพ

จากผลการวิจัยทำให้ผู้วิจัยทราบถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ เพื่อนำไปพัฒนารูปแบบการสอนที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาการสื่อสารด้านการพูดและการฟัง ทำให้นักศึกษาชาวจีนมีทักษะด้านการพูดและการฟังภาษาไทยมีพัฒนาการที่ดีขึ้น จากผลการวิจัยดังกล่าวมีความน่าสนใจในประเด็นที่ความทันสมัยของเทคโนโลยีกลับกลายมาเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้ภาษาของนักศึกษาชาวจีน เนื่องจากนักศึกษาชาวจีนพึ่งพาเทคโนโลยีมากเกินไปทำให้การเรียนรู้ภาษาด้วยตนเองไม่มีความธรรมชาติเกิดการเรียนรู้ที่ผิดไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

งานวิจัยนี้มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาชาวต่างประเทศ ตามกรอบสมรรถนะของสาขาวิชาที่กำหนดไว้ สามารถนำไปพัฒนานักศึกษาชาวต่างประเทศให้มีผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง มีทักษะในการสื่อสารภาษาไทย บูรณาการความรู้ทางภาษาไทยเพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบอาชีพได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ผลจากการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับทักษะการสื่อสารภาษาไทยด้านการฟังและการพูดให้กับนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ ให้มีความเข้าใจอันดีต่อการเรียนภาษาไทย สามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับบริบทของการสื่อสาร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ศึกษาปัญหาการสื่อสารภาษาไทยด้านการอ่านและการเขียนของนักศึกษาชาวจีนที่เรียนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

ข้อจำกัดการวิจัย

ปัญหาการสื่อสารภาษาไทยด้านการฟังและการพูดนั้น เกิดข้อจำกัดที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับผู้เรียนที่ต้องการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ที่มีความจำเพาะของแต่ละบุคคล

References

- Choophol. K. (2021). Pragmatic Failure in Intercultural Communication of Chinese Speakers Who Have Thai as a Foreign Language. *Humanities and Social Sciences Journal, Ubon Ratchathani Rajabhat University*, 12(1),157-170.
- Davis, L. L. (1992). *Instrument review: Getting the most from a panel of experts. Applied Nursing Research*, 5(4),194-197. doi:https://doi.org/10.1016/S0897-1897(05)80008-4

- Jaengsu, P. (2023). *Invite foreign friends to learn Thai: Thai language knowledge tips to help understand and learn Thai language more easily*. Retrieved September 2024, from <https://www.chula.ac.th/highlight/119634/>
- Kasemchok, K. (2021). Nation Status Discrimination: Language Imperialism in English Teaching. *Education Journal Nakhon Sawan Rajabhat University*, 4(2),1-9.
- Kongkaew, W. (2021). Thai Language Usage Problems of Chinese Students Majoring in Thai Language, Yunnan Agricultural University, People's Republic of China. *Journal of Humanities and Social Sciences Bansomdejchaopraya Rajabhat University*, 15(2),147-170. doi:10.14456/bsru-husocj.2021.18
- Lee, B. D. (2020). Learning and Teaching in Hankuk University of Foreign Studies, Korea. *Journal Humanities and social sciences Chiang Mai Rajabhat University*, 2(2),3-19.
- Nukitrangsan, K. & Chantrapaha, K. (2021). A preliminary study on Chinese students in Thailand. Bangkok : National Research Council of Thailand (NRCT).
- Noilublao, P. (2020). Teaching Speaking of Thai Conversation in Daily Life for Chinese Students in New Normal. *Proceeding Report of Thai language and Culture Network (3th)*. 83-102. Faculty of Humanities, Ramkhamhaeng University.
- Phonmani, S. (2002). *Foundations of Teaching Thai As a Foreign Language*. Bangkok : Chulalongkorn University Book Center.
- Wiboolyasarin, W. (2020). *Teaching Thai as a Foreign Language: Concepts into Practice*. Bangkok : Faculty of Humanities and Social Sciences Suan Dusit University.
- Yinfei, C. (2019). *The learning situation of undergraduate Chinese Students majoring in thai language at universities in Yunnan Province, china (Unpublished master's thesis)*. Srinakharinwirot University, Bangkok, Thailand.
- Yaithong, P. & Iamsam-ang, A. (2021). *An Investigation of Thai Language Usage of Chinese Students, Department of Applied Thai, the Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon*. Bangkok : Rajamangala University of Technology Phra Nakhon.